

Аналітичні матеріали
за результатами проведення другого туру всеукраїнського конкурсу
«Учитель року – 2025» у номінації «Технології / Трудове навчання»

Другий тур всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025» у номінації «Технології / Трудове навчання» (далі – конкурс) проводився у два етапи – відбірковий та фінальний. Відбірковий етап відбувався в дистанційній формі з 07 по 12 квітня 2025 року, фінальний – в очній формі з 11 по 16 травня 2025 року в місті Чернівці на базі Комунального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області» та закладів загальної середньої освіти: Комунальної обласної спеціалізованої школи-інтернату II–III ступенів з поглибленим вивчення окремих предметів «Багатопрофільний лицей для обдарованих дітей», Лужанського опорного закладу загальної середньої освіти I–III ступенів імені Василя Орелецького, Мамаївського закладу загальної середньої освіти I–III ступенів Мамаївської територіальної громади.

Журі другого туру конкурсу складалося з 11 осіб. 10 членів журі здійснювали оцінювання випробувань, секретар забезпечував документування роботи журі. Члени журі представляли: заклади вищої освіти (3 особи), заклади загальної середньої освіти (7 осіб). З-поміж членів журі були 1 доктор педагогічних наук; 2 кандидати педагогічних наук; 4 заслужені вчителі України; 3 переможці та 3 лауреати всеукраїнського конкурсу «Учитель року».

За першість на всеукраїнському рівні в номінації «Технології / Трудове навчання» змагались 25 педагогів закладів загальної середньої освіти.

Серед учасників другого туру конкурсу було:

чоловіків – 10, жінок – 15;

педагогів із міських закладів загальної середньої освіти – 17, із закладів сільської місцевості – 5, із селищних закладів – 3;

учителів вищої категорії – 10, першої – 8, другої – 4, спеціалістів – 3;

старших учителів – 5, учителів-методистів – 3.

Педагогічний стаж учасників другого туру конкурсу складав:

до 10 років – 5 осіб;

від 10 до 20 років – 13 осіб;

понад 20 років – 7 осіб.

**ВІДБІРКОВИЙ ЕТАП ДРУГОГО ТУРУ КОНКУРСУ
(ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА)**

На відбіркового етапі другого туру конкурсу учасники пройшли три випробування: «Дорожня карта творчого проекту», «Методичний практикум» та «Тестування», які були спрямовані на оцінку:

вміння організовувати проектно-технологічну діяльність учнів;

здатності аналізувати та вирішувати методичні проблеми;

рівня предметно-методичної підготовки педагогів.

Випробування «Дорожня карта творчого проєкту»

Мета: виявлення вмінь конкурсантів організувати проєктно-технологічну діяльність учнів.

Випробування «Дорожня карта творчого проєкту» проведено 07 квітня 2025 року одночасно для всіх конкурсантів з однаковим кейсом випробування. Учасники конкурсу протягом 2 годин виконували письмову роботу з розроблення дорожньої карти творчого проєкту із зазначенням методичних підходів до його реалізації. Для оцінювання роботи було зашифровано.

Максимальна оцінка у цьому випробуванні складала 60 балів. Роботи оцінювались за такими критеріями:

№ з/п	Критерії оцінювання	Макс. бал
1	Постановка проблеми та формулювання очікуваних результатів проєкту	4
2	Відповідність теми, мети та завдань проєкту поставленій проблемі	4
3	Відповідність змісту діяльності учасників проєкту його очікуваним результатам	5
4	Урахування вікових особливостей учнів	4
5	Навчальна та виховна цінність проєкту (спрямованість на формування ключових і предметних компетентностей, цілісності знань учнів, цінностей та ставлень, навичок пошукової та дослідницької діяльності)	10
6	Наявність можливостей для вияву активності, самостійності кожного учня та взаємодії учасників проєкту	5
7	Доцільність використання технологій, методів, прийомів, засобів і форм роботи для досягнення мети проєкту	5
8	Оригінальність методичного супроводу проєкту	5
9	Реалізація конкурсантом в учнівському проєкті власної педагогічної ідеї та методичних підходів	3
10	Майстерність конкурсанта щодо організації проєктно-технологічної діяльності учнів (з урахуванням умов змішаних форм навчання)	10
11	Дотримання принципів академічної доброчесності	5

Для цього випробування членами журі було запропоновано 8 кейсів:

1. Від відходів до доходів. 8 клас.
2. Корисне пристосування для дому. 7 клас.
3. Органайзер для творчості. 7 клас.
4. Аксесуари в етнічному стилі. 8 клас.
5. Корисна річ для моєї родини. 6 клас.
6. Дитяча іграшка. 7 клас.
7. Інтер'єрна прикраса для моєї кімнати. 8 клас.
8. Корисні речі для людей з обмеженими можливостями. 7 клас.

Жеребкуванням було вибрано однаковий для всіх конкурсантів кейс випробування «Інтер'єрна прикраса для моєї кімнати. 8 клас».

Результати випробування

Під час цього випробування учасники конкурсу продемонстрували свої вміння організовувати проектно-технологічну діяльність учнів. Теми проектів, які представили педагоги, стосувалися виготовлення великоднього декору для інтер'єру кімнати «Подих весни», писанок, декоративних вінків, настінного годинника, декоративного елемента для підхвату штор, декоративного панно, декоративного магніту на фліпчарт-планера, настінного органайзера, лепбука «Український побут» з солоного тіста, світильника із пластику, панно з вовни з об'ємним декором «Тюльпани», декоративної свічки з вощини, оздобленої бісером, декоративної подушки; оздоблення виробів з дерева.

Представлені конкурсантами матеріали містили відображення їхнього досвіду роботи в контексті організації роботи здобувачів освіти над реалізацією власних проектів.

У своїх напрацюваннях учителі продемонстрували достатній рівень володіння сучасними цифровими інструментами, зокрема:

інтерактивними платформами для навчання (Kahoot!, Wordwall, Liveworksheets, Learningapps, Wizer.me);

сервісами для візуалізації навчального матеріалу (Canva, Classroomscreen, Padlet).

Крім того, конкурсанти досить активно застосовують у підготовці дидактичних матеріалів можливості штучного інтелекту і розміщені у вільному доступі ресурси, хоча, слід відмітити, не завжди уважно ставляться до академічної доброчесності у використанні таких матеріалів. Значна частина робіт у достатній мірі ілюструвала методичні підходи вчителів до планування і реалізації учнівських проектів. Однак, частина учасників конкурсу не змогла продемонструвати чіткого розуміння ролі вчителя в організації та супроводі освітньої діяльності учнів. Зокрема, деякі матеріали мали ознаки навчального учнівського проекту: відсутня постановка проблеми, зміст діяльності орієнтований тільки на послідовність технологічних операцій з виготовлення виробу і не забезпечує формування та розвиток ключових предметних компетентностей – тобто, деякі конкурсанти демонстрували подання розробки самого проекту, а не діяльності вчителя.

Роботи конкурсантів мали характерні недоліки:

відсутність пояснень щодо діяльності вчителя під час розробки та реалізації учнівських проектів;

перевантаження інтерактивними завданнями та вправами, які не завжди враховували вікові особливості учнів;

відсутність спрямованості роботи на розвиток конкретних навичок, компетенцій;

недотримання логічності та послідовності побудови завдань;

використання інформації чи ресурсів, що не несли ніякої цінності для практичної роботи або не відповідали меті проекту;
 відсутність чіткого формулювання для учнівства цілей діяльності на кожному етапі проектування та прогнозованого результату;
 відсутність або розмитість формулювання очікуваних результатів виконання проекту та його практичного значення.

За результатами оцінювання всі учасники конкурсу подолали п'ятидесятивідсотковий бар'єр оцінювання:

2 учасники виконали завдання на оцінку в діапазоні 30–35 балів;
 5 учасників виконали завдання на оцінку в діапазоні 35–40 балів;
 8 учасників виконали завдання на оцінку в діапазоні 40–45 балів;
 7 учасників виконали завдання на оцінку в діапазоні 45–50 балів;
 3 учасники виконали завдання на оцінку в діапазоні 50–55 балів.

Найкращі результати у цьому випробуванні показали:

Гавриляк О. – 53,7 балів (89,5%);
 Чміль В. – 50,5 балів (84%);
 Ширай Т. – 50,1 балів (83,5%);
 Матійко О. – 48,6 балів, (81%);
 Кушмарак О. – 47,9 балів (79,8%).

Випробування «Методичний практикум»

Мета: визначення рівня предметно-методичної компетентності конкурсантів.

Випробування «Методичний практикум» проведено 08–11 квітня 2025 року. Конкурсантів було об'єднано в чотири групи відповідно до черговості виступів, визначеної за алфавітним порядком прізвищ.

Напрямок проектної діяльності для розроблення комплексу інтерактивних дидактичних матеріалів (крім матеріалів для самоконтролю учнів) вибирали жеребкуванням для кожної групи в присутності першого за графіком конкурсанта та оголошували кожному конкурсантові безпосередньо перед його підготовкою. Підготовка тривала 2 години, виступ – 20 хвилин, відповіді на запитання журі – 5 хвилин.

Максимальна оцінка у цьому випробуванні складала 60 балів. Виступи конкурсантів оцінювались за такими критеріями:

№ з/п	Критерії оцінювання	Макс. бал
1	Відповідність розроблених дидактичних матеріалів основним дидактичним принципам (доступності, самостійної діяльності, індивідуальної спрямованості, наочності і моделювання, міцності запам'ятовування, пізнавальної мотивації, проблемності)	10

2	Доцільність і якість розроблених дидактичних матеріалів у контексті напряму проєктної діяльності	5
3	Ступінь ефективності застосування розроблених матеріалів для досягнення педагогічних цілей	10
4	Оригінальність дидактичних матеріалів за своїм змістом та технічним оформленням	5
5	Доцільність та ефективність використаних інформаційно-комунікаційних технологій для розроблення дидактичних матеріалів	5
6	Зручність у використанні учнями дидактичних матеріалів	5
7	Логічна послідовність дидактичних матеріалів та взаємозв'язок їх елементів	5
8	Урахування вікових особливостей учнів	5
9	Дотримання принципів академічної доброчесності	3
10	Вміння конкурсанта оперувати професійними та специфічними термінами	4
11	Лаконічність та вичерпність відповідей на запитання членів журі	3

Для розроблення інтерактивних дидактичних матеріалів члени журі запропонували 8 напрямів проєктної діяльності з можливістю самостійно визначати тематику проєктів:

- Корисна річ для моєї родини. 6 клас;
- Корисне пристосування для дому. 7 клас;
- Дитяча іграшка. 7 клас;
- Інтер'єрна прикраса для моєї кімнати. 7 клас;
- Органайзер для творчості. 7 клас;
- Життя в стилі ЕКО. 8 клас;
- Аксесуари в етнічному стилі. 8 клас;
- Волонтерська діяльність. 8 клас.

Кейс випробування, однаковий для кожної групи, вибирали жеребкуванням у присутності першого конкурсанта згідно з графіком виступів. Для першої групи (08.04.2025) було вибрано кейс «Корисне пристосування для дому. 7 клас», для другої групи (09.04.2025) – «Дитяча іграшка. 7 клас», для третьої групи (10.04.2025) – «Органайзер для творчості. 7 клас», для четвертої групи (11.04.2025) – «Від відходів до доходів. 8 клас».

Результати випробування

Слід відмітити, що більшість представлених дидактичних матеріалів відповідали основним дидактичним принципам: доступності, самостійної діяльності, індивідуальної спрямованості, наочності і моделювання, міцності запам'ятовування, пізнавальної мотивації, проблемності. Учасники конкурсу під час випробування продемонстрували застосування диференційованого підходу,

забезпечення варіативності інтерактивних навчальних завдань для учнів з різним рівнем підготовки, урахування вікових особливостей здобувачів освіти, а також високий рівень володіння різноманітними цифровими ресурсами та уміння застосовувати їх можливості на практиці.

Поряд з тим, спостерігалось надмірне захоплення частиною конкурсантів інтерактивними іграми, вправами та симуляторами, що створювало ризики втрати основної мети технологічної освіти.

Результати випробування виявили існування поряд з досить успішними практиками суттєвих втрат у методичній підготовці вчителів щодо здатності цілісно та системно моделювати зміст навчання згідно з вимогами щодо досягнення обов'язкових компетентнісних результатів навчання. Це проявилось у домінуванні знаннєвої освітньої парадигми в професійному мисленні вчителів.

Загалом результати оцінювання зафіксовані в діапазоні від 35 до 60 балів (при максимальній оцінці – 60 балів):

5 учасників одержали оцінку в діапазоні 35–40 балів;

8 учасників одержали оцінку в діапазоні 40–45 балів;

9 учасників одержали оцінку в діапазоні 45–50 балів;

1 учасник одержав оцінку в діапазоні 50–55 балів;

2 учасники одержали оцінку в діапазоні 55–60 балів.

Найкращі результати у цьому випробуванні продемонстрували:

Гавриляк О. – 56,7 балів (94,5%);

Бартюк В. – 55,6 балів (92,6%);

Чміль В. – 50,9 балів (84,8%);

Кушмарак О. – 49,5 балів, (82,5%);

Ніколаєв С. – 49,3 балів (82,2%).

Випробування «Тестування»

Мета: визначення рівня професійної компетентності конкурсантів.

Випробування «Тестування» проведено 12 квітня 2025 року одночасно для всіх конкурсантів з використанням комп'ютерної програми тестування. Конкурсанти протягом 1 години виконували 30 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді, серед яких були завдання з предмета, методики й технології його навчання.

Конкурсанти виконували завдання без використання інтернет-ресурсів, навчальних програм, підручників, посібників, допоміжних матеріалів. Журі здійснювало онлайн-контроль за виконанням завдань конкурсантами (бічна і фронтальна камери).

Максимальна оцінка за випробування складала 30 балів.

Результати випробування

Результати тестування засвідчили належний рівень теоретичних знань конкурсантів з предмета, методики й технологій його навчання.

Найбільш складними для учасників конкурсу виявились такі тестові

завдання:

1. У чому полягає суть діяльнісного підходу? (0 правильних відповідей із 25).

2. Плануючи проєктну діяльність на цикл навчання вчительство опирається на перелік очікуваних результатів навчання. Який документ визначає такий перелік? (10 правильних відповідей із 25).

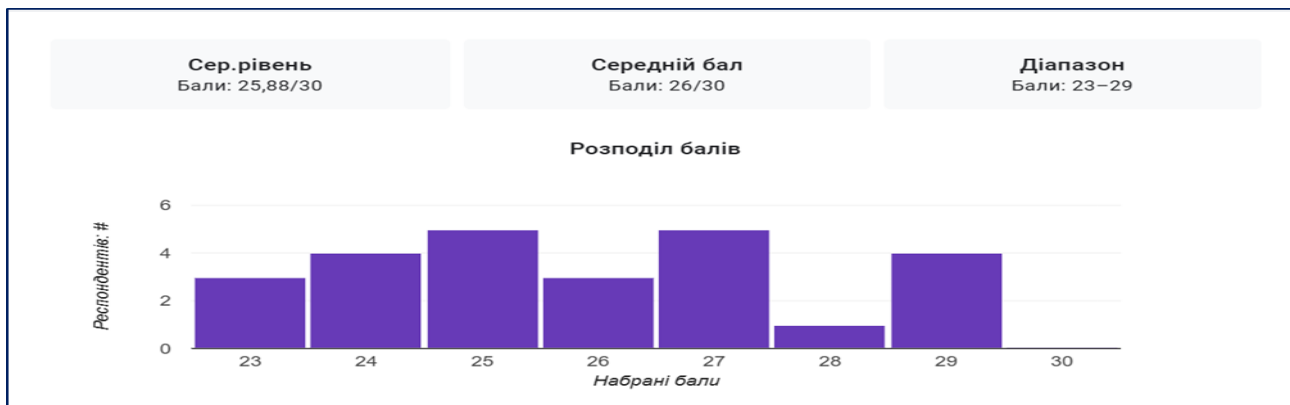
3. Які з перелічених нижче психічних процесів належать до пізнавальної сфери? (17 правильних відповідей із 25).

4. Що з переліченого передбачає диференціація в навчанні? (17 правильних відповідей із 25).

5. Учень пропонує ідею колективного виконання проєкту. Що має зробити вчитель на першому етапі? (19 правильних відповідей із 25).

6. Який нормативний документ регламентує безпеку життєдіяльності учнів під час проведення практичних занять з технологій? (19 правильних відповідей із 25).

При максимальній оцінці 30 балів результати учасників розподілилися таким чином:

Найкращі результати у цьому випробуванні продемонстрували:

Коноваленко М. – 29 балів (96,7%);

Кушлак Н. – 29 балів (96,7%);

Чміль В. – 29 балів (96,7%);

Ширай Т. – 29 балів (96,7%);

Гавриляк О. – 28 балів (93,3%).

Учасники фінального етапу конкурсу

На основі рейтингу, укладеного за сумою балів, одержаних конкурсантами у випробуваннях відбіркового етапу другого туру конкурсу, журі визначило 12 учасників фінального етапу:

№ з/п	ПІБ	Посада, місце роботи
1.	Бартюк Вікторія Володимирівна	вчитель трудового навчання приватного закладу загальної середньої освіти II–III ступенів «Архітектурно-інженерний колегіум А+» (м. Київ)

№ з/п	ПІБ	Посада, місце роботи
2.	Веклич Юрій Петрович	вчитель технології та трудового навчання Комунального закладу «Наталинський ліцей Наталинської сільської ради Берестинського району Харківської області»
3.	Гавриляк Олеся Володимирівна	вчитель трудового навчання і технологій Опорного закладу «Мигівський ліцей» Берегометської селищної ради Вижницького району Чернівецької області
4.	Калугіна Ельвіра Олегівна	вчитель трудового навчання і технологій Краматорського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 6 – дошкільний навчальний заклад Краматорської міської ради»
5.	Кузьмич Давид Володимирович	вчитель трудового навчання Бориславського ліцею Бориславської міської ради Львівської області
6.	Кушмарак Ольга Михайлівна	заступник директора з виховної роботи Коломийського ліцею № 2 Коломийської міської ради Івано-Франківської області
7.	Марущенко Сергій Іванович	вчитель трудового навчання та технологій Сумського закладу загальної середньої освіти І–ІІІ ступенів № 15 Сумської міської ради
8.	Матійко Олександр Олександрович	вчитель трудового навчання і технологій комунального закладу «Кропивницький міжшкільний ресурсний центр № 1» Кропивницької міської ради»
9.	Ніколаєв Сергій Сергійович	вчитель трудового навчання опорного закладу освіти «Болградський ліцей» Болградської міської ради Одеської області
10.	Чміль Володимир Володимирович	вчитель трудового навчання і технологій Комунального закладу «Вінницький ліцей № 3 ім. М. Коцюбинського»
11.	Ширай Тетяна Михайлівна	вчитель трудового навчання і технологій Золотоніської гімназії ім. С. Д. Скляренка Золотоніської міської ради Черкаської області
12.	Ярошовець Оксана Володимирівна	вчитель трудового навчання і технологій Комунального закладу Кагарлицької міської ради «Кагарлицький ліцей № 3»

ФІНАЛЬНИЙ ЕТАП ДРУГОГО ТУРУ КОНКУРСУ (ОЧНА ФОРМА)

У фінальному етапі другого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025» взяли участь 12 фіналістів.

Серед них було:

чоловіків – 6, жінок – 6;

педагогів із міських закладів загальної середньої освіти – 10, із закладів сільської місцевості – 2;

учителів вищої категорії – 6, першої – 4, спеціалістів – 2;

старших учителів – 2, учителів-методистів – 3.

Педагогічний стаж учасників другого туру конкурсу складав:

до 10 років – 3 особи;

від 10 до 20 років – 17 осіб;

понад 20 років – 2 особи.

Випробування «Майстерка»

Мета: виявлення вмінь конкурсантів представляти власний педагогічний досвід щодо організації роботи учнів 5–7 класів із обробки матеріалів в умовах змішаного навчання.

Випробування «Майстерка» проведено 12 та 13 травня 2025 року із залученням педагогічних працівників міста Чернівці. Конкурсантів було об'єднано у дві групи відповідно до черговості виступів, визначеної жеребкуванням. Кейс випробування для кожного учасника конкурсу визначали жеребкуванням безпосередньо перед початком його підготовки. Вибір виробу для демонстрації технології обробки та методів і прийомів роботи конкурсанти здійснювали самостійно. Підготовка тривала 1 годину, виступ – 20 хвилин, відповіді на запитання журі – 5 хвилин.

Максимальна оцінка у цьому випробуванні складала 60 балів. Виступи конкурсантів оцінювались за такими критеріями:

№ з/п	Критерії оцінювання	Макс. бал
1	Презентативність (виразність / оригінальність педагогічної ідеї, рівень її представленості, культура презентації ідеї, взаємодія з аудиторією) та відповідність сучасним освітнім тенденціям	10
2	Технологічність, конструктивна цілісність (чіткий алгоритм, логічність і наступність структурних компонентів, наявність оригінальних прийомів)	5
3	Адаптація власної педагогічної ідеї (методів, прийомів, форм роботи) до специфіки навчальної теми та вікових особливостей учнів	5

4	Доцільність вибраних методів, прийомів, форм роботи, майстерність та ефективність їх використання	5
5	Методична продуктивність майстерки (можливість набуття учасниками нового фахового досвіду)	10
6	Можливість застосування представленого досвіду в умовах змішаного навчання	5
7	Володіння конкурсантом технологією обробки матеріалів	5
8	Загальна культура проведення майстерки (ерудиція, нестандартність мислення, стиль спілкування, культура інтерпретації свого досвіду) та артистичність	5
9	Дотримання часового регламенту, раціональність використання часу	5
10	Обґрунтованість позиції та лаконічність відповідей на запитання членів журі	5

Результати випробування

Реалізацію свого творчого потенціалу учасники конкурсу продемонстрували під час випробування «Майстерка». Слід відмітити, що педагоги-фіналісти володіють різноманітними методами викладання технологій, вміють обґрунтувати доцільність педагогічних технологій, методів та прийомів роботи з учнями на уроках, а також ефективно їх презентувати.

Майстерки конкурсантів охоплювали як методичні аспекти викладання предмета (наприклад, розвиток творчих здібностей, використання мультимедіа), так і виховні (екологічне, громадянське, підприємницьке та національно-патріотичне виховання). Особлива увага приділялася використанню регіональних особливостей у описах технологій виготовлення та продемонстрованих техніках оздоблення виробів декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва. Значну увагу також було приділено формуванню компетентнісної сфери учнів.

Обрані деякими конкурсантами методи та форми роботи здебільшого відповідали заявленій тематиці їхнього педагогічного досвіду, що значно вплинуло і на результати оцінювання випробування. Співбесіда членів журі з конкурсантами підтвердила високий рівень педагогічної, предметної та міжпредметної компетентності вчителів, їхні комунікативні якості та значний творчий потенціал, необхідний для ефективної співпраці з учнями.

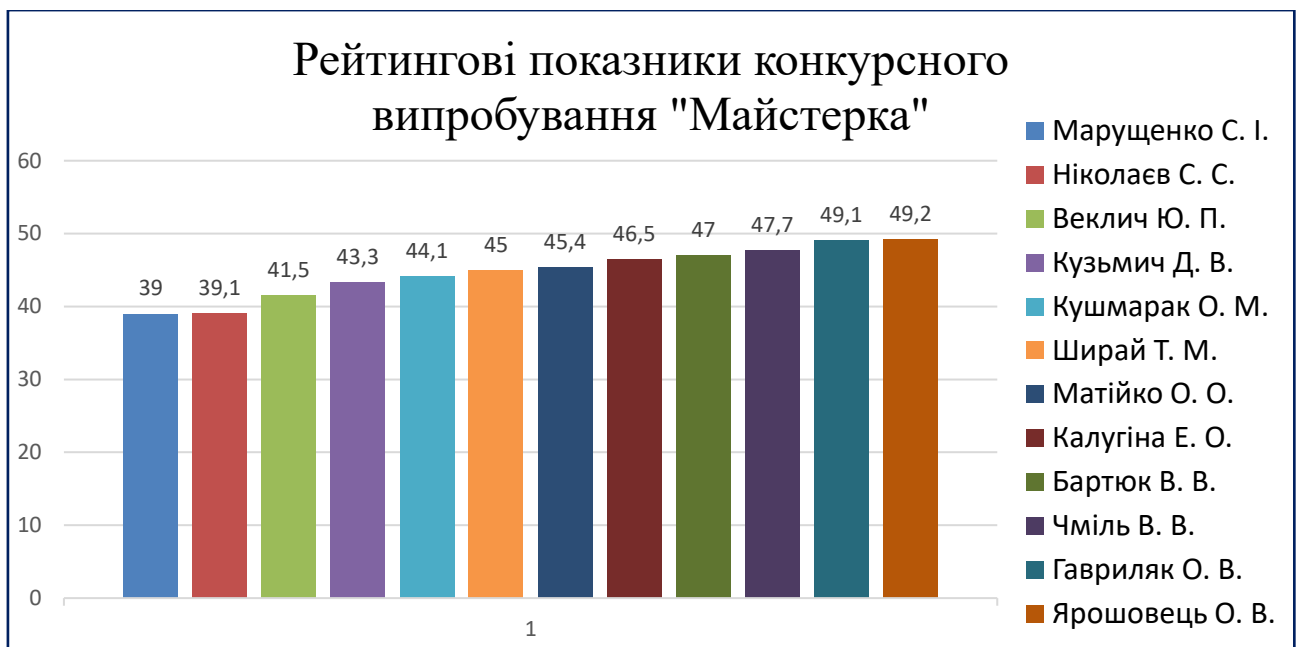
Частина учасників не показали у своїх майстерках реалізацію саме власної педагогічної ідеї, побудувавши їх тільки навколо практичної роботи. Не завжди було чітке розуміння сутності «майстерки» як форми демонстрації власного досвіду, а також недостатньо глибоке осмислення понятійного апарату та термінології. Ці недоліки, ймовірно, пов'язані з тим, що матеріали більше містили досвід виконання практичних вправ, тоді як метою була демонстрація реалізації власного педагогічного досвіду в контексті вивчення

технологій / трудового навчання за парадигмою нової української школи.

Проведення майстерки та, особливо, співбесіда виявили, що учасники не завжди чітко розуміють, що інноваційність теми не є єдиним вирішальним показником змістовного рівня обміну досвідом. Адже вчителі, незалежно від кваліфікації та досвіду, часто знаходять прості, але ефективні та специфічні рішення актуальних професійних завдань, особливо в галузі технологій / трудового навчання, що й було продемонстровано тими конкурсантами, виступи яких мають найвищу оцінку.

Деякі учасники під час майстерки використовували сучасні терміни, сутність яких насправді не розуміли, що виявилось під час відповідей на уточнюючі питання журі. Водночас, варто зазначити, що деякі конкурсанти, навпаки, під час співбесіди продемонстрували набагато краще та глибше розуміння, ніж можна було очікувати після проведення випробування.

Усі ці аспекти знайшли своє відображення в оцінках роботи конкурсантів: середній бал за усіма учасниками конкурсу становить 44,74 із 60 можливих.

Найкращі результати у цьому випробуванні продемонстрували:

Ярошовець О. – 49,2 балів (82%);

Гавриляк О. – 49,1 балів (81,83%);

Чміль В. – 47,7 (79,5%);

Бартюк В. – 47 балів, (78,33%);

Калугіна Е. – 46,5 балів (77,5%).

Випробування «Урок»

Мета: визначення рівня педагогічної майстерності конкурсантів.

Конкурсне випробування «Урок» проведено 14 та 15 травня 2025 року із залученням учнів 5, 6, 7 класів Лужанського опорного закладу загальної

середньої освіти I–III ступенів імені Василя Орелецького та Мамаївського закладу загальної середньої освіти I–III ступенів Чернівецької області.

Конкурсантів було об'єднано у дві групи відповідно до черговості виступів, визначеної жеребкуванням. Клас / вікову категорію для кожного учасника визначали жеребкуванням напередодні проведення уроку. Тему уроку, єдину для всіх учасників, було повідомлено за 24 години до проведення уроку для забезпечення умов для якісної підготовки. Вибір методів та прийомів роботи на уроці, наповнення теоретичної складової та структуру уроку конкурсанти здійснювали самостійно. Уроки було проведено згідно з розкладом базових закладів загальної середньої освіти, адаптованого для проведення конкурсу.

Для цього випробування журі запропонувало єдину для всіх учасників конкурсу тему уроку: «Вибір об'єкта проектування. Планування роботи над проектом» за напрямком проектної діяльності «Корисні речі для дому».

Максимальна оцінка за випробування складала 60 балів. Уроки конкурсанти оцінювались за такими критеріями:

№ з/п	Критерії оцінювання	Макс. бал
1	Змістове наповнення уроку, його відповідність заданій темі, науковість, творчий підхід	5
2	Доцільність побудови структури уроку і відповідність використаного обладнання, презентаційних матеріалів, цифрових освітніх ресурсів темі, типу уроку, його меті та завданням	5
3	Результативність і доцільність використання технологій, методів, прийомів, засобів і форм роботи	3
4	Реалізація інноваційних технологій та сучасних цифрових ресурсів	5
5	Активізація пізнавального інтересу, розвиток критичного мислення учнів, стимулювання їхньої самостійності та залучення до активної діяльності	5
6	Ступінь реалізації наскрізних змістових ліній	5
7	Зв'язок навчального матеріалу з сучасністю, практична цінність та доцільність його вивчення під час уроку, спрямованість на формування суспільних цінностей	5
8	Спрямованість завдань на розвиток та формування цілісності знань, предметних і ключових компетентностей, цінностей і ставлень	5
9	Відповідність методів і прийомів роботи: <ul style="list-style-type: none"> - віковим особливостям учнів; - різним стилям сприйняття інформації – візуальний, аудіальний, кінестетичний; - вимогам зміни видів діяльності та переключення уваги учнів 	3

10	Налагодження взаємодії з учнями (здатність конкурсанта створювати позитивний психологічний клімат у класі, встановлювати комунікацію з учнями, враховувати їхні індивідуальні особливості та інтереси)	3
11	Оригінальність, гнучкість, об'єктивність оцінювання діяльності учнів на уроці, використання прийомів самооцінювання і взаємооцінювання	5
12	Оригінальність та креативність підходів до проведення уроку	3
13	Професійні якості, педагогічний такт і культура мовлення конкурсанта (здатність до творчості та імпровізації, винахідливість, артистизм, відчуття міри, риторика тощо)	5
14	Загальне враження від уроку, педагогічної майстерності конкурсанта, його спілкування з учнями, планування тощо	3

Результати випробування

Під час випробування «Урок» усі конкурсанти продемонстрували належний фаховий рівень, достатню методичну і психолого-педагогічну підготовку, володіння сучасними технологіями, зокрема цифровими. Вони прагнули показати різноманітні методичні прийоми; гармонійно поєднували різні форми роботи: групову, у парах, індивідуальну та фронтальну; активізували пізнавальний інтерес учнів, забезпечивши належні мотиваційні основи, створивши сприятливе емоційне середовище.

Уроки більшості фіналістів були насичені компетентнісно-орієнтованими завданнями. Самі ж конкурсанти продемонстрували артистизм, наполегливість, творчість, а також здатність генерувати та втілювати інноваційні освітні ідеї.

Використані на уроках прийоми та форми роботи ґрунтувалися на принципі активності учнів. Це виявлялося в обговоренні актуальних проблем, плануванні подальшої діяльності, роботі в малих групах та спільному створенні колажів. Гаджети ефективно інтегрувалися в кожен етап уроку. Здобувачі освіти працювали в командах, складали поетапний план розв'язання проблемної ситуації, презентували результати групової роботи не вчителю, а одне одному, долучаючись до обговорення. Такі епізоди відповідали духу сучасної технологічної освітньої галузі, орієнтованої на співпрацю, розвиток критичного мислення та проєктне навчання.

Окремою перевагою можна вважати організацію діяльності, в якій враховувалася думка учнів і де конкурсанти намагалися створити умови для самостійного вибору тематики майбутнього проєкту. Разом з тим, проєктне навчання передбачає не лише вибір теми, а й уміння знаходити рішення для конкретної проблеми, що є ключовою ознакою якісного проєктування. У цьому контексті не завжди прослідковувався зв'язок між запропонованими учням видами діяльності й тим результатом, якого мало бути досягнуто в межах обраного проєкту та запропонованої теми уроку. Проєктування – це значно ширше поняття, ніж просто виготовлення виробу, воно охоплює усвідомлення

потреби, постановку проблеми, пошук рішень, узгодження дій, створення плану, його реалізацію тощо. Саме ці аспекти не було розкрито або розкрито лише частково фіналістами конкурсу під час проведення уроків.

Конкурсанти намагалися використати деякі «заготовки» та види діяльності, що не завжди узгоджувалися з темою й метою уроку. Відповідно, це не сприяло досягненню очікуваних результатів, а іноді й відволікало від основної мети уроку, а практична робота, хоч і була організована, але не мала змістовного зв'язку з проблемою уроку.

Не завжди виправдовувало себе застосування одноманітних інтерактивних вправ на цифрових платформах. Інноваційні інструменти мають використовуватися не задля ефекту новизни чи розваги, а як засоби досягнення дидактичних цілей. Надмірна «інтерактивність» без змістовного наповнення може призводити до поверхневого засвоєння знань.

Також варто наголосити на важливості врахування вікових особливостей учнів. Наприклад, здобувачі освіти по завершенні 5 класу вже мають певний досвід у проєктуванні, тому не завжди доцільно вимагати від них знання, що таке проєкт, та відтворення назв усіх етапів проєктного методу. Доцільніше організовувати діяльність так, щоб діти природно й послідовно проходили ці етапи у спільній роботі – усвідомлювали проблему, шукали способи її вирішення, планували дії, пропонували власні ідеї. Проєктування має поступово ускладнюватися: від виконання простих завдань – до створення повноцінних учнівських проєктів, що базуються на усвідомленій потребі та ціннісному контексті.

Виявлені недоліки під час проведення уроків фіналістами конкурсу свідчать про низку проблем, що потребують уваги:

відсутність інтеракції з учнями: деякі вчителі демонстрували матеріал, не враховуючи активність та дії учнів, що призводило до «відриву» вчителя від аудиторії;

невідповідність змісту уроку: наповнення уроку іноді не відповідало заявленій його темі та меті, а також віковій категорії учнів;

обмеження творчості: у багатьох випадках учителі не передбачали вільного вибору об'єктів, технологій та технік виконання робіт для учнів, пропонуючи єдиний варіант дій;

неефективне використання часу: надмірна увага приділялася актуалізації опорних знань, що забирало значну частину уроку та зменшувало час на практичну роботу, нівелюючи досягнення очікуваних результатів;

непродумана система оцінювання: були відсутні чіткі критерії оцінювання та мотивація оцінок, самооцінювання результатів навчальної діяльності учнів;

відхилення від основної теми уроку: прагнення обов'язкового включення практичної роботи з обробки матеріалів чи виготовлення продукту;

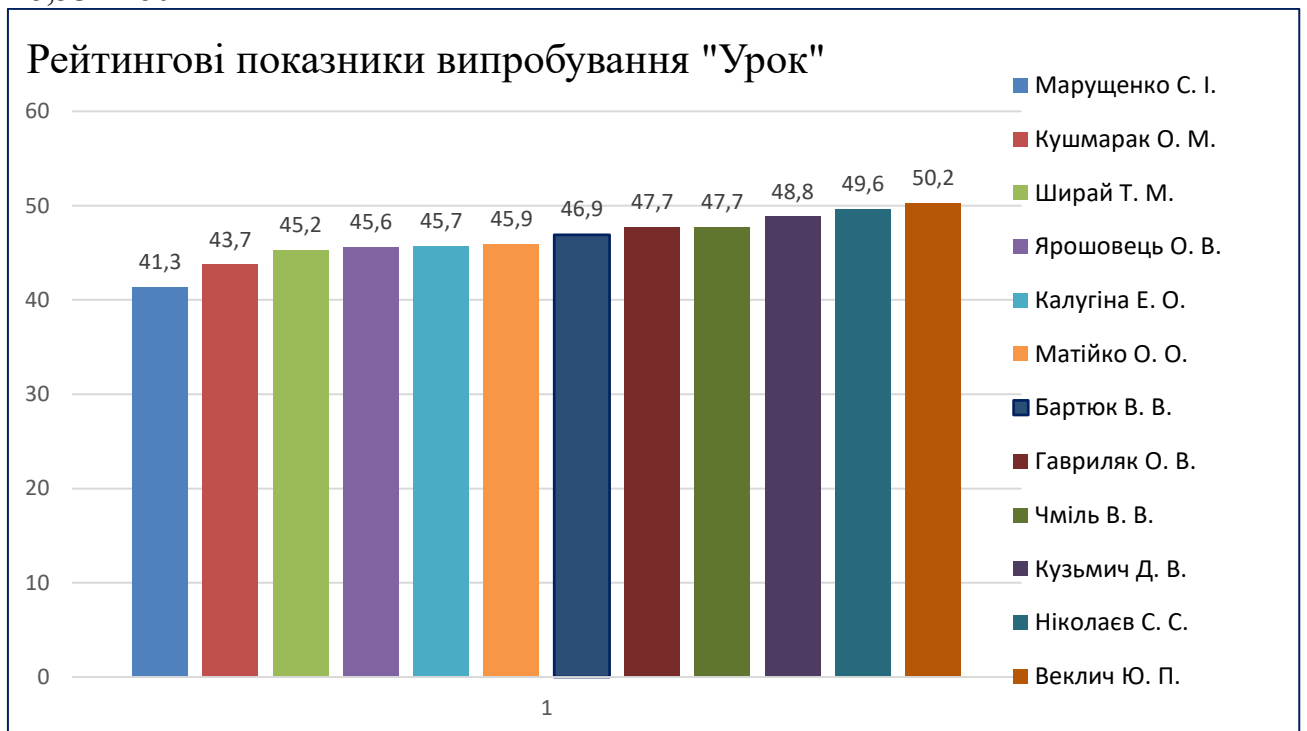
відсутність проблемного навчання: використані вправи здебільшого були спрямовані на відгадування відповідей та мали апріорний результат. Це виключало пошукову та дослідницьку діяльність, не ставило перед учнями проблемних питань на зразок «чому так?» або «що буде, якщо інакше?»;

перенасичення уроків інтерактивними елементами – різноманітними інтерактивними вправами та іграми, які часто були відірвані від основної теми та не мали логічного зв'язку з наступними завданнями.

Загалом конкурс підтвердив, що у галузі технологічної освіти є багато талановитих, ініціативних учителів, які прагнуть оновлення та впровадження сучасних підходів. Водночас є потреба у глибшому розумінні суті компетентнісного та проектного навчання, підвищенні якості педагогічного дизайну уроків та рефлексивності у підході до цифрових інструментів.

Результати конкурсного випробування «Урок» дозволяють зробити висновок, що вчителі переважно володіють педагогікою партнерства, демонструючи доброзичливість, ефективну взаємодію з учнями та повагу до особистості здобувача освіти. Слід зазначити, що всі конкурсанти досконало володіють українською мовою, є тактовними, емоційно врівноваженими, духовно розвиненими, допитливими, вимогливими до себе та здатними до професійного самовдосконалення. Найголовніше – вони виявляють щирю любов до учнів та своєї справи.

Усе вище зазначене відображається в оцінках роботи конкурсантів за випробування «Урок»: середній бал за усіма учасниками конкурсу становить 46,53 із 60 можливих.

Як видно з графіка всі учасники фінального етапу конкурсу зуміли подолати 50% бар'єр, що свідчить про достатній рівень методичної та психолого-педагогічної підготовки, однак перелічені вище недоліки свідчать про необхідність додаткової уваги до практичної діяльності вчителів технологій / трудового навчання з боку методичних служб.

Найкращі результати у цьому випробуванні продемонстрували:

Веклич Ю. – 50,2 б. (83,7%);

Ніколаєв С. – 49,6 б. (82,7%);

Кузьмич Д. – 48,8 б. (81,3%);
Чміль В. – 47,8 б. (79,7%);
Гавриляк О. – 47,7 б. (79,5%).

Переможець та лауреати
всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025»
у номінації «Технології / Трудове навчання»

На основі рейтингу, укладеного за загальною сумою балів, одержаних учасниками під час випробувань фінального етапу другого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025», визначено:

переможцем Гавриляк Олесю Володимирівну, вчителя трудового навчання і технологій Опорного закладу «Мигівський ліцей» Берегометської селищної ради Вижницького району Чернівецької області (Чернівецька область);

лауреатами:

Чміля Володимира Володимировича, вчителя трудового навчання і технологій Комунального закладу «Вінницький ліцей № 3 ім. М. Коцюбинського» (Вінницька область);

Ярошовець Оксану Володимирівну, вчителя трудового навчання і технологій Комунального закладу Кагарлицької міської ради «Кагарлицький ліцей № 3» (Київська область).